



Ylva Persson

Djurhälsa och antibiotikafrågor

SLU

Susanne Johansson, tf föreståndare  
CUL, Centrum för uthålligt lantbruk  
Box 7047  
Ulls väg 28 C  
750 07 Uppsala

## Remissvar angående Ramprogram för forskning inom ekologisk produktion och konsumtion 2010–2012

Som en allmän kommentar kan SVA konstatera att djurhälsa har en alltför undanskymd roll i detta dokument. SVA anser att friska djur i mycket hög grad bidrar till ett hållbart och klimatsmart lantbruk och därmed bör lyftas fram ytterligare.

### Specifika kommentarer:

Sammanfattning s. 3

Ordet "livsmedelssäkra kretslopp mellan stad och land" borde ersättas av "smittskyddsmässigt säkra kretslopp mellan stad och land" då det ju inte bara gäller livsmedel.

s. 4

1a stycket: När det rör utvecklandet av transport och logistik i hela livsmedelskedjan så är det viktigt att även djur- resp. smittskydd beaktas.

Transporter av t.ex. slaktdjur bör vara så korta som möjligt.

2a stycket: Friska djur är hållbara djur!! Detta kan understrykas tydligare.

Forskning för förbättrad djurhälsa är angelägen ur hållbarhetssynpunkt. Inte minst avseende infektionssjukdomarna som kan bli svårhanterliga i de allt större besättningarna samt vektorburna infektionssjukdomar som förväntas öka i betydelse pga. pågående klimatförändring.

5e stycket: Friska djur ska tydligt ingå i begreppet djurvälstånd.

Klimat s. 6

3e stycket: Sista meningen kan förtydligas. Friska djur har bäst förutsättningar att bli hållbara och högproducerande, ha högt foderutnyttjande och som en följd därav minskar metanavgången per producerad enhet kött, mjölk, ägg, m.m.

4e stycket: Otydligt formulerat. Det viktiga här är att gödselhantering, lagring och spridning förbättras så att utsläppen av växthusgaser minimeras. Samtidigt måste risken för smittspridning beaktas och hanteras. Biogasanläggningar är en väg att gå men det finns även andra alternativ för gödselhantering, kunskapsutveckling är angelägen.

s. 8

1a stycket: Efter leddjur; lägg in en förklaring att här avses främst fästingar. Samt i näst sista meningen förklara att värmestress på flera sätt kan orsaka ökad sjuklighet och dödlighet.

Energi s. 9

2a stycket näst sista meningen: Även reduktion av smittspridning måste med! Otillräckligt värmebehandlade organiska restprodukter t.ex. rötrest kan sprida infektionssjukdomar inklusive zoonoser (smittar mellan djur och människa).

Hållbara livsmedelssystem s. 11

Viktigt att betona att många problem måste lösas ur ett helhetsperspektiv. Detta innefattar såväl samarbete mellan olika yrkeskategorier, lärdomar från hållning av olika djurslag, erfarenheter och perspektiv från olika länder osv. Former för kunskapsutbyte och samverkan är viktigt att finna. Det är viktigt att skapa förutsättningar för mångfald, t ex att fler trender kan utvecklas parallellt (t ex småskaligt och stordrift). Detta gäller både i forskning och i tillämpning. I "hållbara lantbruksdjur" ligger också att genetiska resurser kan bevaras i form av levande lantbruk och inte bara genbanker.

2a stycket: Hög produktion och intensifiering är komplexa begrepp. Maximal och optimal produktion är inte samma sak. Intensifiering kan innebära minskning av förluster och slöseri. Viktigt att noggrant beskriva denna komplexitet.

4e stycket: Som lokala resurser kan fritidsodling och tätortsnära småskaligt lantbruk bedrivs. Här kan också småskalig djurhållning ingå. Okonventionella lösningar (som t ex tomat- och fiskodling i kretslopp!) kan utvecklas.

s. 11-12

Sista och första stycket: Förutom att "åstadkomma samarbeten mellan gårdar" bör naturligtvis även lokala, gårdsegna kretslopp eftersträvas.

s. 12

1a stycket: Hållbara alternativ till import av kraftfoderråvaror behöver snabbt tas fram!

2a stycket: I stycket som börjar "Att djuren mår bra och är friska..." saknas en tydlig sammankoppling mellan djurhälsa och djurvälstånd. För att tydliggöra den kopplingen kan t ex den andra meningen i detta stycke skrivas om till följande: "Förutom att ett högt sjukdomstryck kraftigt sänker djurvälståndet minskar det produktiviteten, förkortar livslängden och ökar rekryteringsbehovet, vilket leder till..."

Efter denna mening "Att djurvälståndet är god hör till ett av det ekologiska lantbrukets tyngsta mervärden och är i grunden en etisk fråga." föreslås följande tillägg:

*Att förebygga sjukdomar är en mycket viktig del i arbetet för en god djurvälstånd. Då varje land har sina unika förhållanden för djuruppfödning krävs det i detta uppbyggnadsskede studier som drar lärdom av hittills gjorda svenska erfarenheter för att den ekologiska djurhållningen ska kunna utvecklas på bästa sätt.*

*Studier som visar på bra och delvis nya lösningar för att bibehålla och utveckla ett gott djur- och smittskydd i framtidens ekologiska djurhållning är viktiga för att andelen ekologiskt uppfödda djur ska kunna växa utan fallgropar.*

”Regler kring utevistelse och betesgång för samtliga djurslag, längre digivningsperioder...” kan stå i konflikt med smittskyddsfrågor och de ökade kraven på rationalitet och avkastning som djurhållarna ställs inför. Hur kan ny teknik och kraven på allt större besättningar kombineras med höga krav på smittskydd och djurvälstånd och grundläggande principer om naturlighet och försiktighet? Fortsatt forskning kring hur sjukdomar kan förebyggas är också högt prioriterat av den anledningen att vi måste motverka resistensutbredning av antibiotika och avmaskningsmedel.

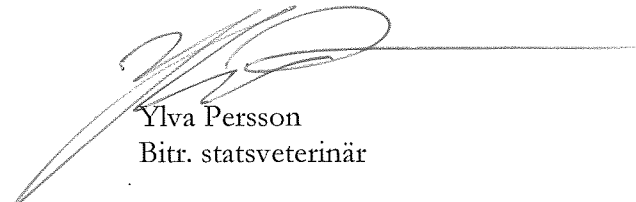
Dessutom: Tvärvetenskapliga studier om ekologisk djurhållning är önskvärda för att vi framöver bättre ska kunna tillgodose såväl djurens som djurägarnas behov av goda förhållanden och samhällets behov av sunda livsmedel från välmående djur med låg negativ miljöpåverkan. Eftersom hållbar djurhållning måste förankras i framtiden så måste rådgivningen och diskussionen ut till alla ställen där studenter utbildas i lantbruk och djurhållning, som lantbruksskolor och förstås SLU:s utbildningar.

Beslut i detta ärende har fattats av Generaldirektör Anders Engvall. I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit laborator Ann Albihn, bitr. statsveterinär Kerstin de Verdier, forskningsassistent Julia Österberg samt bitr. statsveterinär Ylva Persson, föredragande.

Med vänlig hälsning



Anders Engvall  
Generaldirektör



Ylva Persson  
Bitr. statsveterinär